

آبونه شرائطی : هریر ایچول
سنه لکی (۴۰۰) آلتی آیلمی
(۲۲۵) ممالک اجنیه ایچول
سنه لکی (۴۵۰) آلتی آیلمی
(۲۵۰) غروشدور.

نسخه سی ۷،۵ غروشدور .
سنه لکی ۴۰۰ عددور .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاتمه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولتور . درج ایدله یین
یازیلر احاده اولتور .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرد
محمد حاکف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد .

الکمال

آدره س تبدیلنده ایریجه
غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه
صره نومروسنی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنیه ایچول آبونه
اولانلرک آدرس لرینک
فرانزجه یازلمسی رجا اولتور .

یاره کوندردلیکی زمانه نهیه
داثر اولدیغی بیلدیلمسی
رجا اولتور

پروفیسور (قریشتون براون) دماغك قسم خلفیسی اروا ایدن اوجہ دمویہ قطرلرینك ار ككده قادیندن دها كوچوك اولدیغی اثبات ایتشدیر . حال بوكه شریان سبانی قطری ایله اجزای داخلیہی اروا ایتك اوزره مخك ایچنه کیرن طمارلرك قطرلری ار ككده قادیندنه کی عینی طمارلرك قطرلرندن دها بویو کدر .

(ل) — قادیندنه حاسه شم ار ككده دها ضعیفدر . قادینك كسکین قوقولی عطریاتی مسرفانه استعمال ایتمه سنده کی سر بودر ، دیرلر . (م) — حاسه ذوق قادیندنه ار ككدن دها ضعیفدر . بونك ایچون قاریقه لرله تجارتكاهلرده استماطورلر یالکیز ار ككدر دن انتخاب اولونور . زیرا ار ككدر ذائقه لرندنه کی ایچك سایه سنده طادیله جق شیر آراسنده قادینلرك ادراك ایدمه یه جکی ایچنه فرقلری ادراك ایدرلر . (ن) — قادینك طبانی ار ككك طبانندن دها کیشدر .

علم حیات ، باخصوص علم حیات بشر اعظم ارباب تدقیق نظرندنه قادینك موضعی ایشته بودر . دین اسلامده کی موقعه کئجه قادینی ار كکی نه ایله مکلف ایتش ایسه اونکله مکلف ایدن ، امرده ، نهیده ، تحذیرده ، نبشیرده ار كکه نه ایله خطاب ایتش ایسه قادینه اونکله خطاب ایلین ، هرا یکی صنفی - پك آزا حکام مستثنی اولق اوزره - یکدیگرندن آیرد ایتش قانون وارسه شریعت اسلامیة قانونیدر . بوشریعت ، قادینی شو رزم وجدال میداننه آلقدن قورومش و اوکا امیدلرك دها اوته سنده کوز دیکه میه جکی حقوقی بخش ایتشدیر . بوراده بو قدر جق بر اجمال ایله اکتفا ایدلم . تفصیلی ان شاء الله سرد ایدمه جکمز بختلره تعلیق ایدیورز .

اجتماعیانه غریبیلر دیروز غریبیلر :

« عصری قانون »

۴

آوروپا حیات سیاسیة واجتماعیه سنده اك درین انقلابلر ، تبدلار وجوده کتیردن فرانسه اختلال کیرینك استبداده ، ظلمه ، جهله قارشى اعلان ایلدیکی حقوق بشر بیاننامه سنده افراد و جمعیت ایچون اساس حقوقی اوله رق کوستردیکی حریت ، مساوات ، عدالت ، اخوت عمده لرینك تکملاتی . « عصری حقوق » دینیان کلیاتی وجوده کتیرمشدر . غریبیلر مرکز هیئت اجتماعی من ایچونده تقلید و تطبیقی ایسته دکلری آوروپا حقوقیاتنك مبدأ و منشأ اعتباریله عرض ایتدیکی قیمت علمیة و عملیه ایله حقوق اسلامیة نك ارانه ایلدیکی وجهه لرك نقاط استادیسی

قادین قای ۲۴۰ غرام قدردر . ار ككك قلبی ایسه وسطی اولارق ۳۰۰ غرام کلیر . ایکسینك نبضلرندنه کی فرقده قادین قلبنك دها كوچوك اولماسندیر . ار ككده کی ۱۰ نبضانه مقابل قادیندنه ۱۲ - ۱۴ نبضان واقع اولور .

(ز) — ار كکه نسبه قادیندنه شحم مدهش بر صورتده آرتار . حق تشریح ایله مشغول اولانلر اك ضعیف قادینك جسمنده عقللری دوچار حیرت ایدمه جك مقدارده شحم بولمشلردر . بوندن طولای قادینك جسمی ار كك کبی حرارتی سرعتله غائب ایتز . حرارتنك هولایقله اکسیلمه سنده شحمك چوقانی مانعدر .

(ح) — ار ككك معدة سی قادینك معدة سندن دها قوتلیدر . بوندن طولای قادین طانیله ، مواد نشائییه ، سبزیه - سهولته هضم اولندقلری ایچون - ار ككدن زیاده میالدر .

(ط) — ماده بویله ار ككده $\frac{28.8}{14.1}$ نسبتندن زیاده در .

(ی) — قادینك حجمه سی (قحقی) ار كككکنندنه حجماً دها كوچو کدر .

(ك) — قادینك مخی (دماغی) ار ككك مخندن دها خفیفدر . دماغك وزنی قادیندنه ۱۱۰۰ غرامدن ۱۳۰۰ غرامه قدر ، ار ككده ایسه ۱۲۰۰ غرامدن ۱۴۰۰ غرامه قدردر . مخك مجموع جسمه نظراً آغیرلنی ایسه ار ككده $\frac{1}{4}$ ، قادیندنه $\frac{1}{3}$ در . قادینك مخندنه کی تعاریج و تلافیف ار ككده کندن دها آز اولدیغی کبی اونده کی تناسبده دها آزددر . ار ككده مخك قسم سنجاییسی قادینك قسم سنجاییسندن دها کثیفدر . ار ككده بو قسمك کثافتی مخك قسم ابیض کثافتنه مساویدر . قادیندنه ایسه قسم ابیضك کثافتی قسم سنجاییندن دها زیاده در . حق قادیندنه قسم سنجایینك ار كکه نسبه $\frac{1}{4}$ کسک اولماسی طولایسیله قسم سنجایی ایله قسم ابیض بیننده کی عدم تساوینك هرا یکی صنفده قوای فکریه نكده تفاوتنده بویو دخلی وار دیرلر . ار كك ایله قادینك قوای عاقله جه تساویسی ممکن اوله جفته قائل اولانلرده بو نظریه یی تسلیم ایدرلر . لکن بونلر تفاوت فکری و عقلی یی اشاج ایدن بو تفاوت مادینك ممکن الزوال اوله جفتی ادعا ایدرلر . بونلرجه نه زمان قادین حیات عملیه و عقلیه ایله ریاضات بدنیة و فکریه دن ار ككك درجه سنده بهره مند اولورسه آره لرندنه کی بو فرقلر قالماز دیرلر . دیگر فرقلر ایچونده بویله سویلرلر . از جمله مخك قسم قدامیسنك ار ككده قادیندنه زیاده نمادار اولدیغی مشاهدده اولونیورکه علم الحیات علماسنك اثبات ایتدیکی اوزره بو قسم حرکت فکریه و عقلیه نك مرکزیدر . کذلک قسم خلفی اولان مخیخك قادیندنه ار ككدن زیاده نمادار اولدیغی ده مشاهدده اولونیورکه بو قسمده احساس ایله انفعالاتك (احساساتك) مرکزیدر .

لرک، اصحاب ثروتک بسیاری تزییدایتمک ایچون نامتناهی مزاحمه کوکس کرن مستحصللر هر زمان قبو دیشاری آتلمق قارشوسنده حریت تامه یه مالک انسانلر عد اولمه مارلر .

دیگر طرفدن حسیات تعصبکارانه و فرق سیاسیه نک مجادلات واحتراساتی مساوات وعدالت عمده سنی ده نظری برشکله ارجاع ایتمش، تطبیقاتده رنک، ملیت، دین و صف فرقلری آیری آیری حکملری موجب بر اساس حاله کلمشدر . بوقدر تکمیل ایتدیکی ظن اولنان غرب بو کون رنک و دین اختلافی سیاسی، اجتماعی حقوقده بر معیار اوله رق قبول ایتمش بولونیور، برفرانسز، برانکلیز ایچون حقوق طبیعی دن عداولنان هر هانکی ایش رزنجی، برمسلمان، برمسلمکله فردی ایچون غیرقابل تطبیق کورولیور . جهانشمول برغایه اولان عدالتلری رنکله قدرمتلون برحاله کیرمشدر . عینی جرمک بر فرد ایچون موجب جزاء، دیگری ایچون مستوجب برائت اولمسی قرون وسطی به مخصوص اولان اوصاف نمیزه دندر . صنوف اجتماعیه نک مجادلات یکدیگریه قارشو بسله دکلری خصوصتله ایسه اخوتی اورته دن قالدیرمشدر .

کورولیورکه، ضروری و طبیعی اوله رق احتیاجاندن تگون ایدن وحقایق اشیایه مطابق اولان دساتیر مخربه مرور زمانله اورته دن غائب اولویور . شو حاله نظراً اوروپانک بو کونکی وجهه اجتماعی وحقوقیسنه «متکمل برارتجاع» دیمک چوق موافق اولور .

اسلامیت تلقیات حقوقیه، عدالت اعتباریه بو تحولانه قارشو یک قوتلی مدافعه سلاحلرله مجهزدر . چونکه مسلمانلق، برقسم ملتلرک دکل [*]، بتون جهانک ظلمت، جهل وفلاکت ایچنده چیریندینی بر هنکامده طلوع ایدمک هیچ بر ملنک، هیچ بر فردک حق و ناحق مفهوملری هضم ایدمک مدیکی بر زمانده حریت، مساوات، عدالت، اخوت، مشورت، واعداد قوت دستورلری وضع ایدمک فرانسه اختلال کیرینک یکی بر عقیده اوله رق تلقی ایتدیکی اساساتی اون بر عصر اول انسانیتیه تودیغ ایتمشدر . اوروپا انقلاباتی برصنف خلقت ازیمسندن دوغدی . حالبوکه اسلامیت بتون جهانک جهل ظلمت وفلاکتی، نور عدل وسعادته تحویل ایچون تأیری هرجهته شامل عمرمی و معظم بر انقلاب ایدی . احوال مغنویه بشریه دن بشقه نظام وآهنک دنیوی بی، تکامل وتوازن اجتماعی بی، یعنی مادی ومعنوی، فردی واجتماعی سعادتیه استهداف ایدن نورانور انقلاب، حقوقیاندک بوکسک مفهوملره استناد ایتکده بولنمشدر .

حریت — اساسات حقوقیه اسلامیه دن الک مهمی حریتدر . حق

[*] قرون وسطی ده بتون غرب جای جهل ایچنده فلاکتدن فلاکتیه دوشرکن اسلامیت الک پارلاق دوره لرینی ادراک ایتمش، نوریه، عدالتیه کوزلری قاشدیریوردی .

ونتیجه لری قارشولاشدیریه حق اولورسه کوروله جکرکه، روح وکال نام جهتیه اسلامیت حقوقی، غرب حقوقه هرخصوصده فائقدر .

منکشف بر اجتماعیات وحقوقیاتی احتوا ایدن روما مدینتک انقراضندن صکره آوروپانک حریت، مستبد، ظالم حکمدارلری، اصلزاده لری بالکیز برحق طایرلردی . اوده زیرتابیتلرنده بولندیردقلری افرادک حریت شخصیه ومساعیلرینه کیف مایشاء تحکم ایتکدن عبارتدی . قرون وسطی ده بتون غرب، یکجهت، یکمنظره برخصوصیه مالکدی . ثروت وسامان ایچنده هر درلو احتیاجاتی وحق احتراصاتی، هوساتی تطمین ایدن محدود برصنفه مقابل هر آن حریتی، حیاتی، اکروارایسه ثروتی تهلکیه، غصب وفارته معروض بویک بر اکثریت موجوددی . هر فرد استحصالانک درتده اوچتی دره بکلرینه طاشیمغه مجبوردی . آتنده قالان قسم آنجق کفاف نفس ایدمیلیر، برلقمه الکک تأمین ایتکمه آنجق کافی کله بیلیردی . بوکارغماً برامره اصلیمق، ظالم مأمورلرک قامچیلری آتنده ایکلمک، سنه لرجه اوزرنده چالیشدینی اراضیه هیچ بر صورتده تصرف ایتماک، برردن دیگر محله کیده مامک کبی انواع اشکنجه وقيود ایچنده تام معنایله براسیر اوله رق یاشایوردی . قراللق وایمپراطورلقلر داخلنده یشایان مختلف عنصرلر یکدیگریه احایه فرصت آرایورلردی . صنایعک یواش یواش انکشافاته بانلامسی، افراده حریت حسلرینی القا ایتدی . یواش یواش هرطرفه شکایتلر، مقاومت ارزولری یوکسه لدی . برچوق محررلر، عالملر ظلمه قارشو نشریاته کری ویردیلر . ایشته، حریتته، مساعیسنه، حقوقه صاحب اوله میان ظلمدیده خلقتک مشترک ألملری فرانسه انقلابنک یکانه مالی اولدی . استبداد آتنده بونالان فرانسه وغرب ملتلری ایچون «انسانلر طبیعه» حر وسربستدر، اسارت بوقدر، عمده لری نازه بر حیات بخش ایتکمه کافی براساس اوله رق تلقی ایدلای . وقتیه تحکملری آتنده ایکله دکلری اصلزاده لرله عین قانونه تابع اولمق، عدالتدن صنف، موقع فرقی کوزه تلکسزین استفاده ایدمیلیمک فرصتک قازانلمسی مساوات وعدالت عمده لرینی خلقه سودیردی . بوحبب اجتماعی بر اخوتی تولید ایتدی . ایشته عصر حاضرک اساسات حقوقیه سی بومنیعه منتهی اولمقده در .

فقط بوقدر ضروری وحیاتی احوالین تولد ایدن انقلابات یکی احتیاجلر، یکی تلقیلر قارشوسنده مبدألرندن اوزاقلاشیور، غرب تکامل نامی آتنده رجعی برتردی به دوغری قوشویور . کرچه قانونلرده حریت، مساوات، عدالت، اخوت دساتیری الیوم موجود بولنمقده ایسه ده سرمایه دارلرک احداث ایلدیکی شکل مساعی طرز دیکرده بردره بکلک احداث ایتکده، حیاتی قزائمق ایچون چالیشمغه مجبور اولان عملیهی اسیرمنزله سنه ایندیرمکده در . یک آذربشی قزائمه لرینه مقابل فابریقاطور-

اغوت . — « مؤمنلر یکدیگرینک قرده شیدر ، مال جیلند کی آیت کریمه بر خالقه عبادت ایدن ، عینی بخشایش خلقتدن استفاده ایدن ، عین هوادن تنفس ، عینی روحه تبعیت ایدن مسلمانلری دائرة اخوتده بولمغه مجبور ایتشد . زکات ، تصدق ، تعاون ایله فقیر و زنگین آراسینده محبت و مرحمت و بالتیجه مودت حصوله کترین مسلمانلق ، فسادی ، یالانی ، ادعای قومیتی ، نفاق منع ایتمکه اخوت مانع اولاجق اسباب و سوانقی رفع ایتشد . امور ملتک مشورتله ایفاسی آمر اولان « هراشکده امتکله مشاوره ایت » و « بتون مسلمانلرک ایشی تییلرینده شورادن عبارتدر » مالی حقنده کی آیات صمدانیه ایله حقیقی بر حقوق عباد — ده موقراسی ، اصولی وضع ایتشد که بونی حقسر اوله رق عصر حاضره عطف ایدیورز .

بوندن بشقه « اعداد قوت » ایله مأمور ایلدیمزدن جمعیت حیاتمک اساسی تکمله مستند مساعی دائمدن عبارتدر :

ایشته حقوق اسلامیته مک مبدألری بوقدر عام وشامل اساسلره مستند بولونیور . عصری تلقیات ایسه هنوز بو کالی بوله جق بر صفحه کوستره میور . بو حقیقلر میدانده ایکن بشریتک اک حساس ، اک وجدانی مفکورده لرینه رهبر اولان اساسات حقوقیه مزک غیر عصری ، غیر مدنی اولدیفنی ادعاایده بیلیمکه امکان یوقدر . ایرکچ تدقیق وتحلیل ایله ، مناظره و مبادله فکریه طریقله مدنیت حقیقیته مک اسلامیتدن بشقه برشی اولدیفنی بتون دنیاچه ثابت اوله جق و هیئت اجتماعیته من اجتماعیاتیه ، قوتیه ، علم و هنریله اک پارلاق دوری ادراک ایتش بولته جقد .

مس هکمت

عمومی اساسلر

موسی جبار الله افندیکنک بولشوریکلرجه موجب توفیقی اولاده کتابشده

(۱) لسانلری ، ادبیاتلری ، دینلری ، طبیعتلری ، غایه لری جهتیله بوتون روسیه مسلمانلری بر ملتدر .

[حاشیه : ملیت — دینی ، عادی (یعنی صرفی) ، طبیعی ، تاریخی خصوصیتلرک مجموعه سندن عبارتدر . ملیتده قان برلکی ، دین برلکی ، تاریخی واجتماعی احوالک برلکی معتبردر . ملیت جامعه سنده تهذیبی و تربیوی عناصر دها زیاده معتبردر . تربیوی عناصرک اهمیت ، طبیعی عناصرک اهمیتلرندن زیاده در . تربیه تأثیریه ، سیاست قوتیه بویوک بر ملتی اوفاق اوفاق ماتلره تقسیم تدبیری ده ممکندر . بو سیبله « غایه لری » قیدینی علاوه ایتدک .]

(۲) روسیه مسلمانلرینک دینلری اسلام دینی در . اسلام دینی

و عدله موافق اولمق یعنی بشقه لرینک مکاسب اولان حقوقه تجاوز ایتماک و منفعت ضروریته اجتماعیته رخنه دار ایتماک اوزره هر فردک سربسقی کلامه ، سربسقی حرکاته ، سربسقی مساعی به مالکیقی نظر اسلامده بر امر طبعیدر . ایشته دین اسلامک بخش ایتدیکی بوحریت سایه سنده هر دورلو حقسزلقلر مراقبه اولونور ، ازاله سنه مجبوریته حاصل اولوردی . آحاد ناسدن عد اولتان بر فرد بیله سربستجه ، حقسز عد ایتدیکی بریشی بالذات حضرت پیغمبردن ، خلفایان استیضاح ایدیوردی . بو کیفیت جوق دفعه لر جمعه ، یارام ، عرفات خطبه لرینک ایرادی انساننده واقع اولمشدر . حق نقطه نظرندن دین ، دینک ، صنف فرقی اصلا نظراعتباره آلمیان اسلامیت خلیفه لرله یهودیلری حضور حاکمه مرافعه و خلیفه یی محکوم ایدیور .

عدالت . — اساس الملک اولان عدالت مسلمانلرده اوقدر واجب الرعایه بر اساسدر که ، هر مسلمان ظلمدن مجانیته و حقه مطاوعته مجبوردر .

« ان الله یأمر بالعدل والاحسان ... الخ » آیت جلیله سی بومجبوریته بر وظیفه دین اوله رق وضع ایتشد . عدالتک هیچ بر تأثیرات وسیله تبدیل ماهیت ایدمه چکنک اک بیوک دلیلی قرآن کریمک « شرکاره اولان شدت بغضکنز سزی آنلر حقنده عدالتسزلکه سوق ایتسون . آنلر حقنده دخی اجرای عدالت ایدیکنز که نفسکنزی حقسر بر معامله دن ، حکم وجودن صیانته اک یقین واسطه عدالتدر . آیت کریمه سی و حضرت پیغمبرک « بر ساعت اجرای عدالت ایتک بر سنه عبادت ایتکدن افضلدر » و « بتون سمادات آنجق عدل ایله قائمدر » مقادنده کی احادیث شریفه بو خصوصده کافی ادله یی محتویدر . ظلم ایسه شدیداً ممنوعدر .

اسلامیتک ، شرک مستننا اوله رق ، ظلم و استبداد قدر منفوری اولان بر حرکت یوقدر . قرآن کریمده « ظالملر ایچون اصلا فلاح و نجات یوقدر » و « هیچ کیسه یه قارشی عداوت جائز دکدر . فقط ظلم بوحکمدن مستنادر » بیورولسی بر حجت قاطعه تشکیل ایدر .

مسارات . — اسلامیت « بز سزی یکدیگر یکسزله طائیشمه کنز ایچون شعوب و قبائله آیردق . عند السیده اک کریمکنز اک متقی اولانکنزدر » مال جیلند کی آیت کریمه ایله دکل مسلمانلری ، بتون بشریتی مساواته دعوت ایدیور . جامعلر بومساواتک اک موجز محل تجلیسیدر . بک ، پاشا ، آغا فرقی کوزه تله دن هر فرد حضور حقده عینی صنی اشغال ایدیور . حجه ده هر مسلم احرامه بورونه رک مساوات حقیقیته یی اظهار ایدیور . تکالیف الهیه ، قوانین شرعیه بلا تفریق هر کسه شاملدر . بالذات جناب پیغمبر حیات نبویه لرندمه مساواته رعایت ایتشلر ، هر خصوصده اصحاب کرامنه نمونه امتثال اولمشدر .